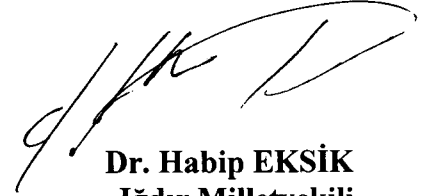

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygıyla arz ederim.

Dr. Habip EKSİK
İğdır Milletvekili

Toplumlar tarihsel süreç içerisinde birçok kriz ile karşılaşmakta ve bu krizleri bertaraf etme, toplumsal yapıyı dağılmaktan kurtarma, çatışma ortamlarının oluşmasını engelleme amacıyla alternatif çözüm yöntemlerini üretmek zorundadırlar ve bu alternatifler kendiliğinden oluşmakta ve sorunların çözümünde hayati öneme sahip olmaktadır. Ruspilik Kürt toplumu içerisinde kanaat önderi, yol bilen ve barış elçisi olarak olarak tanımlanmaktadır. Tarihsel süreç içerisinde önceden üzerinde çalışılmamış fakat muazzam bir tecrübe barındıran ruspilik kurumu, Kürt halkı içerisinde kadim bir geleneğe sahiptir ve toplum içerisindeki sorunların çözümünde başvurulan eski bir kurumsal yapıdır.

Dolayısıyla ruspilik kurumu toplumsal yaşamı mümkün kılan, sulh gibi önemli bir görevi üstlenmekte binlerce yıldır süregelen acıların barışçıl yollarla çözümünde temel bir işlevi yerine getirmektedir. Devletin de yoğunlukla başvurduğu ruspilik kurumu yani aksakallılar kurumu ta ki Halkların Demokratik Partisi içerisinde aktif olarak öne çıkan ve sorunları hızlı çözen bir kurum olarak ön plana çıkması sonrası suç haline getirilmiştir.

Seçim bölgem İğdır ilinde toplumsal sorunları çözen, halk arasında barış elçisi olarak tanımlanan ruspiler (aksakallılar, yaşlılar heyeti) bir nevi “akil adamlar” olarak bilinen ve birçok sorunun barışçıl yollar ile çözülmesine katkı sunan yaşlılara müebbet hapis cezası verilerek cezaevine atılmaları toplum içerisinde büyük bir tepkiyle karşılanmıştır. Mesnetsiz iddialar ve gizli tanıkların ifadeleri doğrultusunda ceza evine konulan Abdullah Ateş(70), Kerim Boran(77), Ehettin Kaynar(72) ve Ferzende Elbi(72) birçok sağlık sorunları olmalarına rağmen cezaevinde tutulmaktadırlar. Aynı dosyadan daha önce de 1 ile 3 yıl arasında cezaevinde tutulan yaşlılar heyetine müebbet hapis cezası verilmiş ve cezaevinde tutulmaktadırlar. Aynı konu ile suçlanan Cevzet Malgaz uzun süre cezaevinde tutulmuş 15 nisan 2019 tarihinde tahliye edilmişti cezaevinde kaldığı süre içerisinde birçok sağlık sorunu ortaya çıkmış 3 ay sonra 8 Temmuz 2019 tarihinde kalp krizi sonucu hayatını kaybetmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Birçok sorunun barışçıl yollarla çözülmesine öncülük eden ve Kürt halkı içerisinde kadim bir yapıya sahip rusipilerin (aksakallılar heyeti) cezalandırılmasının sebebi nedir?
- 2- Cezaevlerinde tutulan Abdullah Ateş(70), Ehettin Kaynar(72), Kerim Boran(77), Ehettin Kaynar ve Ferzende Elbi(72)'nin birçok kronik hastalığı bulunmaktadır. Söz konusu kişiler kısa süre önce aynı dosyadan 1-3 yıl arası cezaevinde kalmışlardır. Kronik hastalığı bulunan yaşlılarla ilgili TBMM'ye sunulmak üzere bir çalışmanız olacak mıdır?
- 3- İktidarınız tarafından 2013 yılında "akil insanlar heyeti" olarak tanımlanan ve Kürt sorununun çözümü noktasında birçok insan görevlendirildi ve sahadaki sorunları araştırmak üzere 7 bölgeye heyetler gönderildi. Çoğu zaman ise bölgede valilik ve kaymakamlıkların sorunların barışçıl yollarla çözülmesi noktasında rusipilerden yani toplum içerisinde söz sahibi olan insanların katkı sunmaları istenmiştir, çoğu sorun ise böylelikle barışçıl yollar ile çözülmüştür. Buna benzer arabuluculuk görevi yapan Abdullah Ateş(70), Kerim Boran(77), Ehettin Kaynar(72) ve Ferzende Elbi'ye (72) ömür boyu hapis cezası verilmesi toplum içinde büyük bir tepkiye yol açmıştır. 2013 yılında gelişen barış süreci ile beraber toplumun tüm kesimleri barış sürecine katkı sunmuşlardır, özellikle HDP seçmenine yönelik bu cezalandırma yöntemlerinin sebebi nedir?
- 4- Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanun'un 16. Maddesinin ikinci fıkrasında; ağır hastalığı bulunan tutuklunun cezasının infazının "hayatı için kesin bir risk" barındırıyorsa geriye bırakılabileceği hükmü bulunmasına rağmen kalbinden ve böbreğinden rahatsızlığı olan ayrıca kısa süre önce ameliyat olan Abdullah Ateş ve birçok kronik rahatsızlıkları bulunan Kerim Boran, Ehettin Kaynar(72) ve Ferzende Elbi bu yasadan yararlandırılacak mıdır?
- 5- "Gizli" bir tanığın ifadeleri doğrultusunda Kerim Boran(77), Ferzende Elbi(72), Ehettin Kaynar(72) ve Abdullah Ateş(70)'in müebbet hapis cezaları ile yargılanmaları ve cezalandırılmaları adil yargılama hakkının açık ihlali değil midir?
- 6- Toplumsal sorunların çözülmesine yönelik AKP yöneticilerinin de inisiyatif aldığı ve sorunların çözümüne katkı sundukları medyada sıklıkla yansıtılmaktadır. HDP veya HDP seçmenlerinin toplumsal sorunları çözmek hususunda öncülük etmelerinin kriminalize edilmesinin sebebi nedir?
- 7- Bakanlığınızca Yaşatma Yükümlülüğü çerçevesinde; ülke çapında meydana gelen tehlikeli salgın hastalık veya hastalıklar kapsamında en büyük risk grubunu oluşturan başta hasta ve yaşlı tutuklu/hükümlülerin salıverilmesi ve denetimli serbestlik hükümlerinin uygulanmasına yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?